



## HOUDBARE NOTEN

DE CIRCULAIRE ECONOMIE IN MUZIEK  
CONCERTLEZING

Balancerend tussen muziek, kunst, Zen en duurzaamheid, ontdekte ik steeds meer verbanden tussen muziek en de wereld. De nieuwe, circulaire economie gaat over hergebruik en recycling. Componisten doen dat al honderden jaren.

Wat kan de pianist of de Zenmeester betekenen voor de dagelijkse praktische ambities van de manager of beleidsmaker? Met een blik buiten vertrouwde kaders en een gezonde dosis pragmatisme kom je tot verrassende inzichten, het gaat over ontvankelijkheid en het besef dat alles met alles is verbonden.

In mijn concertlezing Houdbare Noten legt ik de circulaire economie uit aan de piano. Met een interactieve knipoog, met humor en inspiratie, laat ik het publiek ervaren hoe achter de innovatieve producten van de nieuwe circulaire economie dezelfde principes als in de muziek schuilgaan. En passant geeft dit programma inzicht in een mensbeeld, voorbij het ego en de waan van de dag, dat ten grondslag ligt aan duurzaam en verantwoord handelen.

### Mindshift

Circulaire principes nu eens *out of the box* anders bekeken. Want voor een heroverweging van ingesleten gewoontes in onze dagelijkse praktische ambities, daarvoor is het nodig om je antenne anders te richten. Zoals wetenschapsfilosoof en concertpianist Ervin László zegt: 'Het brein werkt als een antenne. Wanneer je de antenne van je tv bijstelt, kun je ook netten ontvangen die je nog niet kende. Als ik piano speelde, was mijn antenne anders afgesteld dan in het dagelijks leven'. Of om met Einstein te spreken: 'We cannot solve our problems with the same thinking we used when we created them.'

Met deze en andere inspirerende teksten van duurzame denkers, biedt dit programma een blik buiten vertrouwde kaders, voorbij de materie, omdat alles met alles is verbonden en muziek is bij uitstek een empathisch medium dat mensen 'hun luikje laat openen', zoals Midas Dekkers het formuleerde. Muziek maakt mensen ontvankelijk voor de wereld buiten het eigenbelang. Daarmee krijgt een besef van 'pneuma', de geest, de kans in de zin van een opening naar een dieper bewustzijn en een duurzame mindshift. Voor Alexander Rinnooy Kan is pneuma, de meest wezenlijke p in de mantra van people, planet, profit: 'Na die heel tastbare drie dimensies van mens, natuur en economie, is pneuma iets ontastbaars als de geest waarin de aarde gecreëerd is, tot stand is gekomen en zich moet zien te handhaven. Dit gegeven stijgt uit boven de praktische ambities van alledag.'

### Het vijfde element

Muziek is klank geworden pneuma en kan daarmee als stille motor van verandering fungeren, als sleutel tot bewustwording op weg naar een duurzame wereld.

Alexander Gavrylyuk zegt daarover: 'Muziek kan een zeer belangrijke rol spelen in een maatschappij waarin zoveel onecht is. Muziek leert ons veel over het leven en alleen muziek is in staat om mensen, hoe verschillend ze ook mogen zijn, op die manier te verenigen.'

En Hélène Grimaud verwoordde het zo: 'Zoals de wolf de aarde bezit en de vis de oceaan, zoals de vogel de lucht bezit en de goden het vuur, zo moet de mens zijn element vinden. Het vijfde element. Het enige element waaruit we nooit ofte nimmer verstoten zullen worden. Dat element is de kunst. Zonder kunst zijn we gedoemd ons leven lang te dolen, verweesd, verarmd. Zonder kunst vervreemden wij onszelf van de natuur en de kosmos omdat we doof worden, blind, gevoelloos en apathisch.'

## REFERENTIES

*'Houdbare Noten is a brilliant symbiosis of music and philosophical insights pertaining to societal challenges and the role integral sustainability can play in solving them.'*

Duzan Doepel, architect

*'Eric is een ondernemende man die op een bijzondere manier creativiteit, intelligentie en doorzettingsvermogen in zich verenigt. Hart en hoofd beide op de goede plaats - en bovendien hebben die twee een mooie, rechtstreekse verbinding. Dat levert verrassende en waardevolle initiatieven op!'*

Maurits Groen

*'Een uitermate creatieve en unieke voorstelling.'*

Jan Juffermans, [voetafdruk.eu](http://voetafdruk.eu)

*'Het was erg verfrissend om een lastig thema (recycling) zo luchtig en op deze unieke wijze gepresenteerd te krijgen. Ik was echt onder de indruk en kan me voorstellen dat dit optreden in menig congres over duurzaamheid, recycling en /of circulaire economie een plaats kan krijgen. Het zet mensen op een hele andere manier aan het denken en opent niet alleen het hoofd, maar vooral ook het hart.'*

Jan van Betten, [Nudge](http://Nudge)

*'Op studiedagen en seminars gaat het bijna altijd over techniek, management, enzovoort. Niet onbelangrijk, maar je mist de bezieling.'*

*'Een verfrissend ervaring die je laat nadenken over je eigen mens- en wereldbeeld en je handelen in de praktijk van alledag.'*

Gespeeld voor o.a.: TenneT, New Horizon, Cirkelstad (RAI Amsterdam), Amsterdam Art Centre, EGM Architecten Dordrecht, Stratumseind Klassiek Eindhoven, Leerfabriek Oisterwijk, MUBO Boxtel en BRBS Recycling symposium 2015.



Foto's: Yoshie Kuwayama, Peter de Koning en Frank van de Loo.  
Een filmimpresie ziet u in het menu onder BEELD EN GELUID.